MINT

DOOR **BERT NIJVELD**

De peilstok in de internationalisering

Al langere tijd bestaat behoefte aan een gedegen instrument waarmee universiteiten en hogescholen zichtbaar kunnen maken hoe zij presteren op het gebied van internationalisering. De Nuffic voorzag in deze behoefte met de tool MINT – *mapping internationalization*.

Internationalisering van universiteiten en hoge scholen is allang geen exotische nevenactiviteit meer. Waar internationalisering zich voorheen vaak beperkte tot het uitwisselen van studenten, maakt het tegenwoordig meer en meer integraal onderdeel uit van het instellingsbeleid. Anno 2011 gaat het er niet meer om zoveel mogelijk buitenlandse studenten binnen te halen, maar om de goede studenten te trekken. Samenwerking met buitenlandse partners moet een duidelijke meerwaarde vertegenwoordigen en dient niet slechts als *window dressing*. Kwaliteit, dat is waar het om draait. Maar wat is kwaliteit in dezen en hoe meet je die? De Nuffic heeft met het gratis instrument MINT een antwoord op deze vragen geformuleerd. Het helpt instellingen hun doelen rondom internationalisering in kaart te brengen en te bepalen in hoeverre deze doelen worden behaald.

ZELFEVALUATIE

MINT staat voor mapping internationalization. Deze digitale *tool* is de geïnternationaliseerde 2.0 versie van INKT, internationalisering in kaart, en werd na een pilot in 2008 in juni 2009 officieel gelanceerd. Het geeft universiteiten en hogescholen de mogelijkheid zichzelf te evalueren. Dat kan op twee manieren: instellingsbreed, waardoor als het ware een foto van de gehele instelling gemaakt wordt, of op het niveau van een faculteit of programma. Aan de hand van de vragenlijsten, die online ingevuld kunnen worden, maar die ook als leidraad kunnen dienen voor een gesprek met betrokkenen, wordt vastgesteld wat ook al weer de doelen waren met het internationaliseringsbeleid, welke activiteiten in dat kader worden ontplooid en welke diensten zijn ontwikkeld. Het beantwoorden van de vragen leidt uiteindelijk tot een rapportage waaraan je kunt aflezen hoe je er voor staat, of je voldoende *in control* bent en de kwaliteit voldoende is geborgd. Naast de zelfevaluatie kan een instelling of faculteit er ook voor kiezen de uitkomsten naast die van andere instellingen of faculteiten te leggen. Die moeten het hiermee uiteraard wel eens zijn. Op die manier ontstaat een vergelijkingsmogelijkheid waarbij beide partijen inzicht krijgen in hun overeenkomsten en verschillen. Daarnaast is een *benchmark* mogelijk, als minimaal vijf gelijksoortige deelnemers hun gegevens hebben ingevoerd. Dit laatste is nodig om anonimiteit te kunnen waarborgen.

Hendrik Jan Hobbes is binnen Nuffic belast met de communicatie en coördinatie rondom MINT. Volgens hem voorziet de *tool* in een behoefte. "Je ziet een duidelijke ontwikkeling waarbij veel meer oog is voor de kwaliteit van de internationalisering. Dit onderdeel van het beleid wordt meegenomen in de hele kwaliteitscyclus. Ook bij visitaties speelt het een steeds belangrijker rol; de NVAO (de Nederlands- Vlaamse accreditatie organisatie – red.) heeft zelfs aparte keurmerken voor internationalisering." In dit verband wijst hij ook op de harde cijfers die gegenereerd worden. "Het instrument vraagt niet alleen naar de beleidsdoelen en dergelijke, maar ook naar de belangrijkste kengetallen: hoeveel studenten stuur je precies uit, welk budget heb je beschikbaar, hoeveel fte zet je in. De *tool* mengt al deze gegevens op een slimme manier zodat je niet alleen een evaluatierapportage krijgt, maar dus ook een overzichtelijke presentatie van alle relevante kengetallen."

TIJDSINTENSIEF

Ongeveer 150 opleidingen en centrale diensten van zowel universiteiten als hogescholen hebben zich inmiddels aangemeld voor het instrument. Een derde deel daarvan werkt er ook daadwerkelijk mee, veelal om een nulmeting uit te voeren. Hobbes: "Wat wij terugkrijgen is dat het invullen veel tijd kost, je moet overal informatie vandaan halen. Maar dan heb je ook een compleet overzicht. Een aantal gebruikers geeft ook aan graag ondersteund te willen worden bij het in gebruik nemen van MINT. Wij gaan die ondersteuning dan ook aanbieden. Wat ook voorkomt is dat men nog geen tijd heeft gehad om de hele vragenlijst in te vullen, of is het beleid nog niet vastgesteld. Instellingen gebruiken de vragenlijst dan soms als gespreksleidraad; een faculteitsdirecteur die naar aanleiding van de vragenlijst met een aantal betrokkenen in gesprek gaat over internationalisering."

'Hé, waar zijn die activiteiten die wij doen eigenlijk ook al weer voor?'

Een voorbeeld van een hogeschool waar MINT als discussieleidraad is gebruikt is Van Hall Larenstein. Ben Schulte is hier senior beleidsmedewerker. "Wij zijn alle opleidingen langs gegaan om aan de hand van de in MINT genoemde items in gesprek te gaan en als een soort nulmeting te inventariseren wat per opleiding aan internationalisering gedaan wordt. De behoefte om dat te doen ontstond mede omdat we een nieuw beleidsplan wilden maken, waarvoor deze inventarisatie dan input zou kunnen leveren. In die zin heeft het instrument zeker aan de verwachtingen voldaan." Schulte is vooral tevreden over het bewustwordingsproces rondom dat plaats vond rondom internationalisering. "MINT legt een vrij strikte koppeling tussen activiteiten en doelen. In de discussie levert dat een bewustwording op: hé waar zijn die activiteiten die wij doen eigenlijk ook al weer voor?"
Van Hall Larenstein heeft op basis van de inventarisatie een kaderplan geschreven dat verder uitgewerkt gaat worden. "Voor de begroting van 2012 kunnen we dan betere keuzes maken en onze ambities en indicatoren sterker neerzetten. 2013 zou vervolgens een mooi moment kunnen zijn om met behulp van MINT weer eens te peilen hoe we er dan voor staan. Ik denk dat het dan ook wat sneller kan gaan en dat we dan ook wat strenger kunnen zijn op de kwaliteit."
Zou hij het instrument aanraden aan anderen? "Men moet het vooral zelf willen gebruiken. Het levert veel discussies op, maar wel de goede discussies. Ik hoop ook dat meer instellingen MINT gaan gebruiken want dan hebben we ook wat meer vergelijkingsmateriaal: hoe doen we het ten opzichte van die andere instellingen. Het is zeker de moeite waard."

Meer weten over MINT? Mail dan naar mint@nuffic.nl

nuffic

Nuffic
Linking Knowledge Worldwide

De Nuffic, de Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs, is een onafhankelijke non-profitorganisatie gevestigd in Den Haag. Onder het motto 'Linking Knowledge Worldwide' bevordert de Nuffic de internationalisering van het Nederlandse hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, en helpt ze het hoger onderwijs wereldwijd toegankelijk te maken.

Capaciteitsopbouw en beurzen
De Nuffic beheert namens de Nederlandse overheid en andere binnen- en buitenlandse organisaties programma's voor institutionele samenwerking, capaciteitsopbouw en internationale mobiliteit (beurzen) van studenten, wetenschappers, onderzoekers en professionals. De Nuffic wil hierbij de positie van de beste beheerder van dit type programma's behouden, programma's voor bursalen, studenten en instellingen steeds gebruiksvriendelijker maken, en de overheid en donoren adviseren over onderwerpen die gerelateerd zijn aan hun programma's en het werkveld van de Nuffic.

Communicatie
De Nuffic informeert buitenlandse instellingen en studenten over het Nederlandse hoger onderwijs en promoot dit in het buitenland onder andere met de *Study in Holland*-activiteiten en de Nuffic Netherlands Education Support Offices, die in tien plaatsen in de wereld zijn gevestigd. Met de WilWeg-activiteiten geeft de Nuffic voorlichting aan Nederlandse studenten over het hoger onderwijs in het buitenland. De Nuffic is ook het expertisecentrum in Nederland voor het waarderen van buitenlandse diploma's en verstrekt informatie aan mensen die hun (gereglementeerde) beroep in Nederland of een ander land willen uitvoeren. De Nuffic wil zo bijdragen aan de ontwikkeling van een open Europese onderwijsruimte, het Nederlandse hoger onderwijs internationaal presenteren en toewerken naar een situatie waarin Nederlandse studenten studeren in het buitenland als normaal beschouwen.

Kennis en innovatie
Door studies en onderzoeken en het organiseren van congressen, seminars, cursussen en trainingen voorziet de Nuffic hogeronderwijsinstellingen, studenten en overheidsinstanties van informatie over trends en ontwikkelingen op het gebied van internationale samenwerking. Met deze kennisfunctie wil de Nuffic haar toegevoegde waarde voor het hoger onderwijs vergroten.

www.nuffic.nl en in het bijzonder het onderdeel Internationale Onderwijsmonitor op deze website bieden betrokkenen bij de internationalisering van het hoger onderwijs veel informatie.